

KOVA

Lietuvių darbininkų savaitinis laikraštis, išein kas pėtnyčia, Philadelphia, Pa. U.S.A.

Prenumerata:
Ant metų į visas šalis svioto..... \$ 2.00
Ant pusės metų..... \$ 1.00

Aparavimų prekės:
syklis colis 50c; mėnuo už colį 1.00; metal
už colį \$ 10.00.

Siunčiant raštus, pinigus ir visuose
kituose reikaluose susisėnant adresuokit:
„KOVA“

1418 So. 2-nd Str. Philad. Pa.

KOVA

„KOVA“ The Lithuanian weekly, published every Friday, by J. O. SHRYVYDAS, 1418 So. 2-nd st., Philadelphia, Pa.

Subscription rates:
One year in all parts of the world 2.00
Six months 1.00

All communications should be addressed to:

KOVA
1418 So. 2-nd st.
PHILADELPHIA, PA.

ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

Nr. 47

Philadelphia, Pa. 23 Lapkričio (Novemb.) 1906 m.

Metas II

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Ar socialistai naikina tautystę?

VISU šalių darbininkai pradeda reikalaut sau tiesų, pradeda jėškot vaistų pagerinimui savo buvio. Tą viską atranda jie socializmo moksle. Ir ištikrųjų, nė vienas mokslas seniausių gadyinių nė naujųjų laikų, neapėmė teip plačiai vargdienų padėjimo, kaip socializmas.

Socializmo mokslas lygiai veda prie išganymo visas tautas. Socializmo mokslą padeda plėtot pats kapitalizmas; jį pavaro pirmyn iškilusios revoliucijos; jį skelbia keikdama buržujinė ir toli atsilikusi nuo Kristaus mokslo dvasiškija; jį užtvirtina teisingai studijuojantys draugijos padėjimą mokslinčiai. Žodžiu, persekiojimai, keikimai, šmeižimai, melai, denunciacijos ir viskas socializmui ant kelio statomas, išėina jam ant naudos. Nėra ko iš tai stebėtis, nes pats buržujinis mokslas randa, jog kapitalizmo surėdymas lemtas yra ant išnykimo; jog lenktynių ir smaugtynių vietą turi užimt broliška sądarbystė (kooperacija). Juk jeigu akiliai mės į šių dienų gyvenimą pasizūrėsm, tai mės atrasim, kad pusė socializmo jau įvyko: socializmas yra tai susivienijimas, susidrauginimas, susibendrinimas didelių kuopų žmonių ir dirbimas kuopomis kokių nors darbų. Kapitalizmas tuos susivienijimus jau įkunijo. Paimkim tokį smulkų daiktėlį, kaip spilkutė. Prie tos vienos dirba tukstančiai žmonių; vieni kasa rudą, kiti valo ją, tretį pristato pabrikan geležies pavidale, ketvirtį kala, penktį smailina, šeštį deda galvikes, septintį nudailina, aštuntį supakuoja, ir tt. tt. Spilkutė yra padaryta socialistiškai. Bet suvartojimas spilkutė da ne socialistiškai. Padarius spilkute darbininkai atiduoda ją pabirkantui. Tas apmoka darbininkams algą, o spilkute skaito už savo daiktą ir kiek nori, tiek už ją parduodamas ima. Tuomtarpu tikrame socializmo surėdyme bus teip: darbininkai spilkutes pasidarys, darbininkai jās ir suvartos arba išmainys ant kintų sau

reikalingų daiktų.

Vienok, nežiurint į tą kad socializmas ateina jau pats per savę, jis da gali užtrukt ilgus-ilgus metus. Nelaimingas luomas proletarų gali da gentkarėių-gentkartės vilkt sunkų ir gėdingą kapitalizmo jungą.

Kodėl tai?

Trumpas atsakymas: truksta darbininkams susipratimo ir mokslo. Juo greičiau darbininkas pamatys, iš kur paeina jo vargai, tuom greičiau mės galim tikėtis kad jis prieš juos sukils.

Labiausiai stoka darbininkui susipratimo.

Paimkim lietuvį darbininką, atkeliavusį į šį «laimės» ir «liuositybės» kraštą – Ameriką. Juk jis yra tyras beturtis-proletaras. Bet pažiurėk, kaip jo mintys eilių eilėmis apsvynioję įvairiausiais prietarais, kurie tiesiog atstumia jį nuo pažinimo savo reikalų. Vienas iš didžiausių ir blėdingiausių prietarų – yra klaidingai suprastas tautiškasumas. Kiek mės šėdien girdime sakant, jog socializmas naikinaš lietuvių tautystę. Szaukia «demokratiai», rėkia «laisvamaniai», jiems pritaria «tautiečiai», užbaigia tautiškas tiradas kunigai. Ko jie nori? Ar jiems gailis lietuvių tautystės? Vargiai. Nes jeigu juos visus prispirtum žmoniškai pasišnekėt, tai nė vienas iš jų nerastų ko užmest socializmui prieš tautystę. Bet minėtus gaivalus sunku yra priverst prie rimtos kalbos.

Jokiame socialistų programe nėra nė žodžio, kas būtų priešinga kokiai nors tautai, kaipo tautai. O ko nėra socialistų programe, tai to socialistai nė nereikalauja. Slaptų siekinių socialistai nė turi. Todėl kiekvieną socializmo priešą mės pasiunčiam į mūsų programą.

Jie (socializmo priešai) remiasi ant mūsų šauksmo: «darbininkai visų šalių vienykitės». Jie sau tą išdėsto, kad mės norim iš visų tautų padaryt vieną. Jeigu mės darbininkus šaukiame susivienyt, tai nė dėl ko kito, kaip tiktai apsigynimui nuo susivienijusių kapitalistų. Jei-

gu Amerikos kapitalistai susivienijo su savo sėbrais kitose šaliose svieto ir išnaudoja čionykščius ir tėnykščius darbo žmones savo pelnui, tai argi mės neprivalome vienytis ir apsigint nuo išnaudojimų? Tikrai susipratęs darbininkas mato, kad socializmas, jungdamas viso svieto proletariją į vieną ryšį, seka prigimtą teoriją, – tai yra: statyt spēką prieš spēką. Tautystė čionai nieko bendro nėturi.

Da daugiau galim pasakyt. Jeigu teisingai pažvelgsim į socialistus, tai mės atrasime juos gryniausiais tautiečiais.

Rusijos carizmas smaugė per ilgas gadynes daugybę tautų, vertė jās priimt stačiatikystę ir rusų kalbą. Kas kariavo prieš tą? Rusai socialistai. Teisybė, kad socialistams padėjo ir liberalai. Bet niekuomet klerikalai, – ypač rusų klerikalai. Bet iškilus revoliucijai nedaturėjo nė liberalai su demokratais. Szėdien jie nesidrovi papust ir į atzagareivinės kunigijos dudedę, kur tik mato, kad socializmas tas pusteļėjimas pakenks. Rusai socialistai reikalavo ir tebereikalauja, kad visoms Rusijoje didesnėms tautoms būtų duota respublikoniška savyvalda; kad būtų suteikta tokios sąlygos, kur kiekviena tauta ramiai plėtotų savo kultūrą, kalbą, papročius ir valstijinę ekonomiją. Ar tas nėra prakilniausiu tautišku darbu – atsakykit?

Lietuvos socialdemokratija, nuo pat savo užsimezimo 1896 m., greta su ekonomiskais lietuvių darbininkų reikalais gina ir tautiškuosius. Išleidžia savo prigimtoje kalboje laikraščius ir raštus. tobulina kalbą, platina atsisaukimus ir šaukia lietuvius kovon prieš aprusinimą, prieš caro valdininkus alinančius mūsų kraštą. Kas pirmasis išvarinėjo praėjusiuos metuos caro valdžios įsodintus Lietuvoje mokytojus, raštininkus ir smulkia biurokratiją? Socialdemokratiai. Dauguma galvą padėjo. Kiti kalėjimuose vai-toja. Ar rasite labiau pasišventusius tautiečius – atsakykit?

Vokietijos kaizeris su savo laisvama-

niškai-monarkiškuoju reichstagu (seimu) baigia smaugt lenkų tautystę. Mokyklose varu verčia lenkų vaikelius priment jiems sunkią vokišką kalbą. Kurie tam priešinasi, tuos net rykštėmis prikaipoja! Kas už persekiojamus lenkus užstoja? Vokietijos socialdemokratija parlamente. Ką atsakyste ant to, jūs kurie socialistus šmeiziat už stoką tautiškumą?

Amerikus kapitalistiška valdžia visai sunkina svetimtaučių įėjimą į Kolumbo atrastą žemę. Kas kovoja su tokiu kapitalizmo despotizmu? Nagi socialistai. Kaip jūs išteisinsite, jūs socialistų priešai, savo nuodingas kalbas buk męs neapginam tautystės tiesu!.

Jūs, socializmo priešai ir apgynėjai senosios buržuazinės tvarkos, mokate tik šmeizt. Nenorint pažiūrėt teisinga akia į dalykų stovį.

Socializmas griauja nedorą kapitalizmo surėdymą, ir budavoja naują tvarką, kurioje kiekviena, nors mažiausia tautelė, turės pilną laisvę kultūriškam ir ekonomiskam savęs pakėlimui. Socializmas neatneša naujos tautystės, neturi naujo liežiuvio, netveria kokios nors nežinomos literatos. Kiekvienoje kalboje socializmas yra ir bus vienodai suprantamas. Kapitalistai žino tik tai vieną tautystę – tai pinigą. Bet darbininkai tą nori panaikyt. Pinigas tegul bus žmonių tarnu, o ne žmonės pinigų. Pinigo tautystė turi išnykt, o visų tautų darbininkai privalo iškovot sau laisvę tautystės, ypatos ir sąžinės.

Męs kovą vedam ne prieš tautystę, bet prieš pavienių ypatų valdžią ant žmonių. Gindamies nuo kapitalistiškos vergijos, męs apginam viską, kas kiekvienam darbininkui yra brangu: tautystė, laisvė, apšvieta, roma ir išteklingas aprūpinimas gyvenimo.

Socializmo surėdyme nebus karių, skerdynių ir persekiojimų vienos tautystės per kitą. Tauta tautai nedarys blogo, todėl dings ir toji tautiška neapykanta vienų ant kitų.

Todėl jūs, kurie šėdien darot iš socializmo tautystės šmėklas, tik ištirkit gerai kas tai yra socializmas, o paregėsite, kad jūs buvotė akli akly vadovais. Pasiskubinkit, nes kitaip abiejį sukrisite į duobę.

Socijališkos studijos.

Darbas ir mokėjimas.

(Tąsa žr. 44 N)

Pirmoji kliasa draugijos, tai yra kliasa kapitalistų arba piniguočių, gyvena ant svieto ne iš savo rankų bei smegenų darbo, bet iš tos įstabios pinigų galybės. Pas juos pinigai užvaduoja rankas ir

galvą. Milijonierius įmeta savo milijonus į kokią pramonę ir paskui trunkosi po svieto sostapiles, po jures-mares, po didžmiesčių verpetus, po vietas smagu-riavimų, po kekšinyčias. Po metų jis sugrįžęs į savo kraštą atranda, kad jo milijonai pagimdė kitus milijonus. Kaip tas stojosi, kartais nežino nė jis pats. Bet kad jis, vietoje šaldravimų, paimtų teisingą politišką ekonomiją ir išstudijuotų ją, tai jis rastų kad jo priaugusis milijonas susidėjo iš nuotraukų nuot žmonių darbininkų mokant algas.

Teippat daro ir pabirkantas. Jam žmonės pastatė pabirkus ir mašinas. Jis užmokėjo žmouėms algas ir pasakė: «dabar šis viskas mano; eikit visi mano pabirkas dirbtų, o aš jums mokėsiu už tą algą». Žinoma, jeigu žmonės turėtų ir savo (visuomeniškus) pabirkus, tai tiktai nusijuoktų ant tokios pabirkanto propozicijos. Jie saktų: «dirbk tu pats savo pabirke; o męs eisime į savo pabirkus, nes mums reikia pasidaryt visokių daiktų». Bet žmonės savo pabirkų neturi, nori valgyt ir eina pabirkas. O pabirkantas dabar jau linksmas. Tukstančiai pas jį atėjo alkanų. Jis mitresnius ir apskresnius iš tos alkanų minios išsirinko ir pastatė juos pabirke viršininkais (superintendentais, kontraktieriais, bosais, formanais, etc.). Išrodė jiems, kaip turi bėgt pabirke mašinos. Pakabino ant sienų lentas, kur nurodyta, kad per dieną turi but padaryta tiek ir tiek daiktų. Davė savo išrinktiniams slaptus prisakymus, kokias darbininkams žadėt algas ir kokias botagais paplakt. Na, ir prasidėjo pabirke krutėjimas. Mašinos duzgia, kaminai staugia, prakaitas žmonių tryška į sienas ir žeria į pabirke išdą dolierius. Ateina subata. Milijonas dolierių pabirke uždirbta. Pabirkantas atėjęs suskaitė išdarbius, dazi- nojo, kiek jie jam pelno atgabęs ir apmokėjo darbininkams algas – po 10 dolierių, savo išrinktiniams po 25 dol., o pats sau susiglobė 10.000 sąvaitinio «uždarblio». Paskiaus jis susiprato, kad pagaliau jam nereikia nė subatos dienomis savo pabirkas vaikštinėt atsiimt savo «uždarblio». Jis parinko iš savo išrinktinių sukčiausį, bukliausį ir patirtą šunelio ištikimybę zekį, padarė jį savo sekretorium, pavedė jam išmokejimą algų, atėmimo savo «pelno», – žodžiu pavedė savo antrai rankai priežiurą ant viso pabirke, o pats nuvažiavo keliais šaldros milijonieriaus. (Toliaus bus)

Iš lauko Partijos.

|| Newark, N.J. – Lapk. 4 d., pasistengimu LSPA. kuopos sekretoriaus, pa-

sisekė sušaukt apstus burelis Newark'o jaunumenės, kur buvo plačiai apkalbėta apie naudą LSPA. ir kaip ji yra reikalinga kožnam kamputy, kur tik apsigyvenę mus broliai lietuviai. Besikalbant ir besirodavijant apie mūsų padėjimą, kaip ir koku budu galima butų prasila- vint ir kitus patraukt prie apsišvietimo bei kovos už pagerinimą darbininkų bu- vio, tapo nutarta, kad reikia rupintis pa- pratint žmones prie tankių susirinkimų ir skaitymo naudingų raštų bei išcast ko- kius gražius ir naudingus užsiėmimus. Tarpe gerų užsiėmimų tapo įnešta ir ap- svarstyta įrengimas vietinės scenos (–per- statymų, vaidinimų, – teatro). Keletas jaunų draugų mielai tą mislį pasigriebė ir pasiryžo vykdyt. – Prie LSPA. kuopos tuom žygiu prisirašė 16 naujų sąnarių. Szalyp susirinkimų ir kitų viešų ge- rų darbų, mokjisis jaunumenė dainuot ir teatrus vaidyt. Susirinkimus, pasikalbė- jimus ir lavinimąsi dainuot laikysim kas sąvaite; paprastus susirinkimus laikysim ka 1-mą ketvergą po No. 103 Jackson str. – Viršininkais tapo išrinkti: pirms. F.Lingis, prat. sekr. A. Kazakevyčius, fin. sekr. ir išdin. A. Stanelis, 74 West str.

Draugai Amerikiečiai!

Atlikęs savo užduotį šiame krašte ant tam paskirto laiko, aš nuo šios dienos nesiskaitau atstovu LSDP.

Visiems tiems draugams amerikiečiams, kurie man širdingai padėjo varyt tą sun- kų darbą; visiems tiems, kurie manę sušelpė ar materijališkai, ar užlaikymu laike kelionės agitacijos tykslu, – ištariu širdingą ačiū.

Pagal pranešimo LSDP. Centro Ko- miteto nario, C.K. vardan, duodu žinot, kad neužilgo atkeliaus agitacijos tikslu Amerikon kitas, augščiau minėtos parti- jos atstovas. Tikiuos, kad draugai ameri- kiečiai neatsisakys padėt pavaryt tą sun- kų darbą pribuvusiam draugui, kuris apteiks čionykščius lietuvius naujomis žiniomis iš Rusijos ir Lietuvos gyvu zo- džiu ir padės pastumėt revoliucijinį dar- bą Amerikoje. Dabar Rusijoje ir Lietuvoje eina prisirengimas prie naujo, gink- luoto sukilimo. Vėl iš naujo pakils andra ir dės žmonės ten visas savo spē- kas, gyvastis; dės tas darbininkas: nuskur- rės, nualgės, badu kaukinamas, kad igyt gerovę visai žmonijai. Niekas neužstoja už vargdienius-darbininkus kaip tik tie patys vargdieniai nors ir kitų šalių. Tai- gi amerikiečiai darbininkai padėkit tam šventam darbui; padėkit išsiluosuot iš po vergijos jungo Lietuvos, ir Rusijos darbininkams; darbininkų reikalai vienodi.

Apleisdamas šių šalių da kartą atsisaukiu į draugus amerikiečius, — neapleiskit savo brolių draugų; dėkit visas pastangas, — kiek kas galėdamas, duokit ginklus! O mes, — mes stosim ant barikadų, eisim prieš durtuvus, dražiai stosim prieš kartuves, liesim savo kraują koleliuom neužsprings caras su savo budeliais, koleli nušluosim nuo žemės paviršio visas nedorybes; koleli sušuksim po kovos vienan balsan: lai gyvuoja brangi ir šventai laisvė!

Spaudžiu visų draugų amerikiečių delną, su meile ir socialdemokratiška pagarba,

A. Žagaras.

P.S. Meldžiu ir kitų lietuviškų laikraščių tą perspaudyt.

Isz veikimu „Socialist Party'joje”.

(Apie kritikavimą darbo organizacijų)

(Tąsa iš 46 N). Aš daug radau tokių žmonių, kurie prispirti į kampa teisingais išvedžiojimais, pripažino, jog «Amerikos Darbo Federacija» (A.F. of L.) yra ne darbo organizacija, bet kapitalistų įnagis čiulpt darbininkus. Pripažino, kad toji organizacija darbininkų kliausiai jau ne naudinga, bet labai reikalinga kliausiai piniguočių. Kad tai yra organizacija šašų (skebų), moksliskai darbininkams keršijanti. Teipgi jie pripažino, kad pamatai «Visasvietinės Darbininkų Sąjungos» (I. W. W.) yra teisingi, ir tt. Bet jie, nusigryžę, pirmąją organizaciją vėl giria, o paskutinę niekina. Argi ne silpnavaliai, argi ne bailunai ir doriški išgamos jie? Menka iš jųjų medega budavojimui socialistiškos respublikos, dauguma iš jų tiesiog pasirodo darbininkų prigaudentojais ir pardavikais. Jie sako, kad da neatėjęs laikas išreikškimui darbininkų kliaisos balso, ir nuolat plepa apie tiesas ekonomiško išsivystymo. Žiurjt iš šono, išrodo kad tomis tiesomis jie nori išteisiť savo pasalingus darbus.

Tarpe «Amerikos Darbo Federacijos» ir «Visasvietinės Darbo Sąjungos» yra diktas skirtumas, kaip iš viršaus teip ir iš vidaus. Todėl negali but jos geros abidvi. Turbut viena katra iš jų yra gera. O kaipgi kiteip mes galim jas pažjt, jeigu uždrausim draugams vartot savo smegenis, rinkt faktus ir datas?

Todėl «Socialistų Partija» netiktai turi tiesą tą išrast ir nurodyt darbininkų kliausiai; bet tai turi pasiimt sau už šventčiausią pareigą. Jeigu partija nenorės darbininkų kliausiai, tarnaut, tai pasirodys, kad ji neverta apturėt tos kliaisos parėmimo ir paguodonės.

Įnešėjas 15-to sumanimo priešinasi

darbo organizacijų kritikavimui (tam galingiausiam veikėjui mokslingojo pirmynžengimo, laisvai vartojamo visame apšviestame sviete) ir nurodo, kad tas pagimdysės tarpe unijistų ir socialistų neapsikentimo jausmas. Ak! kas per apgailėtinas tvarinys yra tas, kas daleidžia jausmams atsistot ant kelio, kaip kokiems laukiniams žvėrimis, kurie veja jį nuo šventų pareigų. Vai, partija! Kaip su veidmainingais prietarais žmonės tavę apsiaučia, kaip ant pirštų vaikščioja apie tavo principus, lyg stambeldžiai senovėje apie savo dievaicius!.

Jeigu partija mums atsistoja ant kelio ir per ją mes nebegalim užmatyt darbininkų kliaisos, tai mes esam ant blogo kelio.

Įnešėjas sumanymo mums aiškina, kad darbo organizacijų tikslas esąs iškovot laikinas nuolaidas nuo kapitalizmo, o socialistų partija, girdi, eina prie nugriovimo kapitalizmo. Tokiu būdu jis išverčia aikštėn visą savo nežinojimą apie «Visasvietinę Darbininkų Sąjungą»: 1. kad sulygina ją su «Amerikos Darbo Federacija», 2. atidengia savo nenumanimą apie vyriausį «V.D.S» tikslą, kurs užveria savyje ne tiktai teoretiską apgalėjimą kapitalistų, bet ir veikslingą fizišką nugriovimą kapitalizmo, ir veikslingą įsteigimą industrijinės demokratijos».

N.B. «Prašau mano sądraugus komitetų vyrus, kad išbočytų už tą, jog užėmiau tiek daug jiems brangaus laiko, ypatingai teip šturkščiame klausime; aš misliju, kad atleis man atminę jog tai yra labai pavojingas sumanimas, kuris jeigu pereis, tai bus absoliutiškas uždraudimas laisvaus žodžio, ir tuolaik aš priverstas busiu nusilenkt ir tapt nebiliu».

(Toliaus bus.)

Reikale referendum N 1.

So Bethlehem, Pa. — «31 kuopa pritarią įnešimui, paduotam per 42 kuopą ant referendum: mokestis turi but 20c. į Centrą, 5c. į kuopų išdą. Įmokėti ant «D.B» turi but parašyti į «Kovos» Fondą». Pasiraše kuopos raštininkas Berukštis.»
Centro Organiz. A. Petraitis.

Kadaži dabar da yra laikas paduot nuomones ir pavieniams draugams, iki nebus apskelbta generališkas perbalsavimas (kurs prasidės nuo 49 N «Kovos», žr. «K.» N 45), tai tebuni valė ir man ištart žodį.

Įnešimui 42 ros kuopos reikėtų pritart tik pirmajai jo pusei — mokėt po 20c. Centran, o po 5c. į kuopų išdus. Įmokėti jau ant to penktukai privalo pasilikti Centre; pervest juos «Kovos» Fondan ne-

reikalinga.

Paaikšninimai: 1 Centro išdas ir «Kovos» Fondas yra panaudojami tam pačiam tikslui — užlaikymui organo. 2. Ne daug tokių įmokėtų penktukų ir tebus, o perkretimas Centro Išdininko ir C.Sekretoriaus knyga, bei perdirbimas rokundų užims daug berekalingo laiko.

J. O. Szirvydas.

Revoliucijinis Rusijoje brudzėjimas.

Neseniai pagryžo iš Peterburgo Chicago milijonierius Walling, kurs atidžiai išstudijavo dabarnykštį rusų kaimiečių padėjimą ir apskelbė Amerikos spaudoje, kad jis esąs tvirtai persitikrinęs, jog Rusijos kaimiečiai rengiasi užduot carui ir jo valdžiai mirtiną smugį. Sako, gal su sykiu da ir vėl nepavyks carizmą sukriušť, bet užgims tokia didelė kova, kuri trauksis per keletą metų. Anot jo, pirmiaus Rusijos muzikėliai ir miestų proletarai tikėję, jog caras ir jo ministrai nekalti esą tu skurdžiųjų sąlygų; visą bėdą vardgieniai matė įsigalėjime smulkiųjų valdininkėlių ir ponijos bei buržuazijos. Bet dabar žmonių nuomonės visai persikeitė: Walling's su pačia apkeliauo daugumą kaimių, sodžių ir sodėlių ir girdėjo kaimiečius nuolatos atkartojant panašius žodžius: «Pats caras yra liaudės priešas. Jis yra dvigalvis vampiras čiulpiantis mūsų kraują, ir mes tą vėl išgošime iš jo!..»

Toliaus Walling sako: «Aš keliauvau po rusų liaudę per keletą mėnesių, ir patėmijau kad ateina kas toks baisus, nuo kuoio sudrebės žemės kamuolys. Prisiartina kova už išsiliuosavimą, ir kada ims krist baisūs smugiai ant caro valdžios ir viso josios «režimo», jie beabejodžės teisės per ilgus metus; kadaži mes mes žinom, jog Prancuzija ir Vokietija davė caro valdžiai finansiską pasparą ir tos pačios viešpatystės nuošias remt carizmą ir ant toliau... Revoliucijonieriai įtaisė kelius gabenimui šautuvų, kuriuos krauja į savo milžiniškas sąkrovas, su tikslu įduot juos, išmušus minutai sukilimo, į kaimiečių rankas; kaimiečiai jau dabar organizuojasi į pulkus. Vienoje tik gubernijoje sužinojau, jog 132 kaimu užlaiko savo slaptą miliciją. Visoje Rusijoje yra apie 400 tokių sryčių... Revoliucijonieriai pastebėtinai guviai varo išliuosavimo darbą. Klausimas įgijimo pinigų ir prigabenimo Rusijon ginklų labai lengviai einasi: 1. socialistų-revoliucijonierii partijos viena šaka, vadinama «maximalistai», užsidavė grobt pinigus iš valdžios rankų; tas jiems stebuklingai sekasi: neseniai jie pastvėrė apie 1.000.000 rb. Lenkijoje, 400.000

rb. Peterburge, 200.000 rb. Maskvoje, 200.000 rb. Siberijoje ir 200.000 kitose vietose; taip kad umu laiku revol. išdas pasidaugino ant 2.000.000 rb. 2. ginklai plaukia Rusijon visais kraštais; nėra tokio rubežiaus punkto, išimant pasienį Prusijos, kur nebutų įgabena visokios rūšies ginklai ir kraujami į sąkrovus arba išdalinami per revoliucionierius į tas vietas, kur geriausiai gali tuojaus susinaudot... Geležinkelių darbininkai atsidavę revoliucionieriams su duše ir kunu, — labiau negu pirmiau buvo, mat caras pats gelež. darbininkus įtuzino atimdams balsavimų tiesas. Jeigu tiktai kils geležinkelių streikas, jis bus su geroms pasekmėms. Kaimiečiai yra išlavinti per geležinkelių darbininkus moksliskais bu dais išardyt geležinkelius; kaimiečiai užslėps agitatorius ir padės jiems griaut kelius, kuriais valdžia norės gabent armiją ir kanuoles. Po to streikieriai susivienys su ginkluotais revoliucionieriais...»

Teip pranešė Amerikai turtingas kapitalistas, kurio žodžiams drąsiai galima patikėt. Jo interesai, kaip piniguočiaus ir monarkiskų valdžių draugo, nedaleis jam išmislyt sau pačiam kenksmingas pasakas. Jo žodžius patvirtina nesulaukomi terorizmo darbai ir šepjau liaudės keršto augimas. Maskvoje darbininkas paleido bombą į policijos viršininką, jen. Reinbot; bet nepataikė jam. Metėją sargybinis suėmė, ir pats jenerolas pribėgęs pašovė, o karo teismas pasmerkė pakart. Odesoje sukilo 370 kalinių ir užmušė šnipą, kurs išdavė valdžiai jų pabėgimo plianą (buvo baigiama kast iš kalėjimo urvas); kalėjimą apstatė kariumene. Ten pat karo teismas pasmerkė nuzudyt 3 teroristus, tarp jų vieną merginą, už metimą kavinyčioj bombos. Irkutsko kalėjime, Siberijoje, sėdi jau keli mėnesiai du buvusios «dumos» atstovu: Sapozhnikov ir Kutamanov, už platinimą Vyborgo atsišaukimo; jie apskelbė streiką badavimu, reikalaudami, kad paleistų po kaucija arba kad greičiau teistų. Kronštadte pabėgo 25 jurininkai, beisvarant juos į katorgą ant viso gyvenimo; 15 kareivių juos lydėjo, kurius kaliniai apgalėjo ir vieną užmušė. Irkutske pasmerkė nuzudyt pasikėsintoją ant jen. Renenkampfo. Kronštadte karo teismas, tarpe kitų nuzudytų, pakorė moteriškę, kuri buvo neščia ir diena po dienos rengėsi pasilikti motina. Tą išgirdęs vyras, kurs teipgi buvo kalėjime, išėjo iš proto. Kada «Rus» tą terionišką darbą aprašė, tai valdžia laikraštį uždarė.

Maskvoje rinkimai į naują caro «dumą» perėjo; laimėjo socialdemokratai. Tas pats ir iš kitų didesnių centrų duo-

dasi girdėt.

TRIS KELEIVIAI.

SENIAI labai seniai [vistiek bile kada] keliavo per tulą kraštą (vardo nepadėta) du keleiviai. Vienas vadino save socialistu. Jis galėjo jums papasakot viską, pradėjęs nuo paskučiausių geologijos (mokslo apie žemę) išradimų, baigiant žaidimo į pelę. Jis buvo išminties fontanas visokiuose dalykuose ir spindanti enciklopedija klaidingų žinių bei neteisingų statistikų. Filiozofijoje nesusilygįs su juom ir Sokratas. Jis suvarė į skutus protavimus garsingo Markaus Aurelijo, o jau Plato, Kant'as, Goethe, Huxley, Spencer'is, Darvins, etc., tai jam buvo tik nusispiaut. Pašalinis tėmytojas išsyk palaikydavo mūsų keleivį už valkatą, bet jis nebuvo juom; jis buvo maždaug socijologijos studentas renkantis ant kelio statistikas.

Jo draugas sąkeleivis buvo filiantropas (— mylėtojas žmonių, geraširdis) ir jo kilta, garbi širdis teip ir straksėjo už žmonijos gerovę. Jis daug lakštų išmargino berašinėdamas plianus atgimdymui žmonijos, bet vainikas tų jo plianų nenorėjo išmėgīt. Jis vadino save etiškuoju altruistu (žmogmyliu), o jo pažįstamieji jį vadino — na, mums ne bėda kaip vadino, — tik tiek reikia žinot, kad jis buvo ne altruistas. Jis norėjo, kad tas nuožmus, ištvirkęs svietas pasigerintų nuo jo, ir jis žinojo kad žmonija tuoja tap-tų išganyta, jeigu tik pamestų blogą gyvenimą ir pasiklausytų jo puikių pamokinių. Bet žmonija buvo per daug jau pasileidusi ir jo prakiliuos sielos (dūšios) niekaip negalėjo suprast.

Abu tuodu vyru buvo socialistai. Filiozofas kritikavo judėjimą, taktikas, sąnarius, kalbėtojus, pažvalgas ir laikraščius; ir viską jis kritikavo, ant nelaimės, atžagariai. Jis labai aiškiai galėjo pasakyt, kaip tą ir tą reikia padaryt; bet kaip tik prisieidavo parduvinėt susirinkimuose literatūrą, kaip tik reikėdavo parengt ant gatvių susirinkimus, arba uždėt kauciją patekusiam kalėjimam agitatoriui, tai jo surast nebegalėjai. Filiantropas (geraširdis) teipgi viską kritikavo, bet jis maišė kritiką su didvyrišku pasigailėjimu ant žmonių tamsybės. Bet jeigu kas jį paprašė, kad padėtų sutvert kuopelę, arba įkurt savo sueigoms vietą, arba parankiot socialistų laikraščiams skaitytojų, ar išparduot raštus, — tai tuom labai sužeidavo jo mandagią ir jautrią širdį. Jam rūpėjo pakėlimas augštyt žmonijos, o ne tokie niekingi dalykai!

Ir teip, keliavo mūsų du kiltu vyru, ir jieškojo akimis kupečio šieno; matykit, nė filiozofija nė altruizmas [geraširdystė] negalėjo jų pertikrīt, kad plika globa Žemės Motinos yra geresnė už kupetį šieno; kartus pa-

tyrimas viršijo filiozofiją ir altruizmą, ir besimerkiančios akys teip ir vyliojo šienau.

Pasitaikė, kad jie beedamu pro šalį kokios tai farmos, pamatė obelę apkebusią gražiais, priėjusiais ir skaniais vaisiais.

— Žiūrėk, — tarė filiozofas, — štai obelės medis. Tas medis yra išauklėtas darbininkų kliasos, taigi turime pilną tiesą prie dalies tų obuolių.

— O, teip! — atsakė filiantropas. — Vardan žmonijos turime etišką prie to tiesą.

Bet priėję artyn, pamatė kitoj pusėj tvoros didelį kudlotą šunį, kurs jiems beprisartinant tuoį parodė savo plačius dantis, lyginai karikatūrose Teodoro I-ojo.

— Matosi, — tarė filiozofas, — kad užėjova ant kelio kliūtę. Mūsų naujas, šunų veislės pažįstamas nejaučia prie mus prielankumo. Męs privalome jam privedžiot ir supažindīt jį su mūsų mokslinguoju ištulkojimu materializmo filiozofijos.

Ir pradėjo filiozofas ramiai ir rimtai aiškīt gyvuliui savo pažvalgas; per kokią dešimtį minūtų, suspėjo jis išaiškīt visus tikruosius filiozofijos pamatus. Jis išrodė šuniui, kad jis (šuo) nė valdo nė valgo tų obuolių, taigi nėra jam jokios naudos iš saugojimo. Užbaigęs prelekeiją filiozofas tarė:

— Dabar eisim mėš pasikrėstų obuolių, nes aš tau aiškiai nurodžiau, kad mėš prie to turime tiesą.

— Har-rr-rr! — atsakė šuva, išsišiepęs, lyginai prie dentisto durių iškaba.

— Saugais! — sušuko altruistas. — Aš mislinu, kad jis da neužtektinai pertikrintas. Tau reikėjo atsišaukt prie jo „aukštosios prigimties“. Aš teip griaudžiai ir galingai atsišauksiu prie jo kiltųjų jausmų, kad tas pervers jo sielą ir suminkštīs jo širdį.

Ir pradėjo jis kalbėt į šunį žmoniškiausiais žodžiais. Kalbėjo jis teip širdis į širdį, gal kokią dešimtį minūtų, ant galo paplankiai ir meiliai užklausė: — „Ar ne pavelytum, vardan žmoniškumo, nusiraškyt obuolių!“

— Har-rr-rr! — atsakė šuva, išdidžiai atkreipęs visą savo savastį.

Štai tuomtarpu pasirodė ant kelio trečias keleivis. Įdomu, kad tai buvo teipgi socialistas, tiktai ką ne filiozofas ir ne altruistas. Vienintelis dalykas, ką jis darė labai žmonijos, tai: rinko skaitytojus laikraščiams, rengė ir laikė susirinkimus, tarnavo visokiuose komitetuose, pardavinėjo literatūrą, visur buvo sutenkamas susirinkimuose kada tik reikėjo žmogaus, ir kuomet tik reikėjo partijai pinigų jis už visus daugiausiai jų iškasdavo. Jis nežinojo dangelio mokslingųjų ir žmoniškųjų pažvalgų, bet turėjo vieną uždavinį — „veikt“, ir savo veiklumuose pats sau suteikė rodą.

— Ką jūs čia, draugai, darot? — jis užklausė.

— Aš, — atsakė filiantropas, — suokiu tą

šunį, kad
— O aš,
pritariu ja
Trečias
čiaus, maž
apie altruiz
prietikiai j
mis. Jis I
vieškelio,
kaip toli yr
jis savo išty
met pasiēm
tvorą, ir p
mūs. Jo pa
ni iškalbos,
džia, perdu
pašnekos. I
tų, jeigu pe
li dasiprotė
daug jau ku
rą, kaip ka
land. Jo pe
smarkus ir i
tu buvo vėz
šalin. Tada
lių. Filiozof
iš šunio pus
per tvorą ir
tų. Pavalgi
kė pypkę. S
kiaus dvasia
su kokiū tai
nų po kito iš
mų; tuomtar
miai šnekuči
valėtų ant sv
Nenorėdam
užklausė tre
— Ar tu s
„kaip prieš
— Ne. Ar
— Na kaip
Jeigu būtum
duotum toki
— Beje, — i
mano straipts
kad įsteigtų
šios kultūros
— Ne skai
ėjo skylė!
— Dar ne.
Jis užbaigė
lių ir ruošė:
— Kur ein
— Einu, p
kni reikės nu
pagaut tavori
gi, likit sveik
Atstolius
— Jis neiš
— O, ne, —
tus, samyls
kad nesupran
IŠVADA.

šunį, kad leistų mums pasiskinti obuolių.

— O aš, — tarė filiozofas, — palaikau ir pritariu jam.

Trečias keleivis, kaip jau sakėm aukščiau, mažai žinojo apie liogiką, o da mažiau apie altruizimą; bet ilgi ir vargingi kelionės prietikiiai jį išmokino kitokių būdų su šunimis. Jis pasižiūrėjo vienam ir kitan galan vieškelio, ar kas neateina; tada vėl ištyrė kaip toli yra fermerio gyvenimas. Matomai, jis savo ištyrinėjimu tapo užganėdintas. Tuomet pasiėmė gana svangų vėzdą, perlipė per tvorą, ir pradėjo duot šuniui privadžiojimus. Jo patėmijimai buvo nė liogiški nė pilni iškalbos, bet jautrus! Mandagumas nelėdžia, perduot čionai žodis į žodį tos su šuniu pašnekos. Beto, redaktorius nė nespauzdintų, jeigu perduočia. Tie iš jų, kurie negali dasiprotėt turinio tos pašnekos, yra per daug jau kulturiški. Jis sušvankė vietinį orą, kaip kad ateivių namuose ant Ellis Island. Jo patėmijimai buvo be žodžių, bet smarkūs ir išpūdingi. Svarbiausių argumentų buvo vėzdas. Jis suplikė sunį ir paspyrė šalin. Tada įlipė medžian ir prikrėtė obuolių. Filiozofas ir filiantropas, matydami kad iš šunio pusės pavojaus nebėra, ir jie perlipė per tvorą ir susivienijo su draugu atsivagėtų. Pavalgius jiems, trečias keleivis užsirūkė pypkę. Su pilnu pilvu obuolių ir susitaukinus dvasiai su kūnu, jis atsišliejo obelės ir su kokiū tai begaliniu teukinumu, pūtė vieną po kito iš burnos mėlynus kamuolius dūmų; tuomtarpu anuodu socialistu dabar ramiai šnekučiavosi apie tai, kaip viskas privalėtų ant svieto būt.

Nenorėdamas but nedraugišku, filiozofas užklausė trečiąjį keleivį:

— Ar tu skaitėi mano straipsnį apie tai, „kaip prieš liogiką negalima atsisipirt“?

— Ne. Argi liogika yra neatspiriama?

— Na kaipgi, žinoma, kad neatspiriama! Jeigu būtum skaitęs mano straipsnį, neuždutum tokio kvailaus klausimo.

— Beje, — įsikišo ir filantropas, — ar skaitėi mano straipsnį „atsišaukimas į kapitalistus, kad įsteigtų nemokytoms minioms aukščiausios kultūros mokyklas“?

— Ne skaičiau, Ar tas atsišaukimas perėjo skylę?

— Dar ne.

Jis užbaigė pypkę, prisidėjo kišenėn obuolių ir ruošė atsisveikėt.

— Kur eini? — klausė filiantropas.

— Eju, paliksiu kalviui literatūros, pasikui reikės nustyrit paprudėn: tykosiu šenakt pagaut tavorinį traukinį į pietvakarius. Tai gi, likit sveiki.

Atsitolinus jam, mokslinčius tarė:

— Jis neišrodo inteligentišku žmogum.

— O, ne, — pridūrė altruistas, — jis šiurkštus, saumylus, išdykęs sutvėrimas, kuris niekad nesupranta altruizmo grožybų.

ISVADA. — *Daugelis gali gražiai mokyt,*

bet mažai yra norinčių dirbt. [A.SAUNDERS, „SOCIALIST VOICE“].

Jaunieji kareiviai!*)

Ir vėl jau ima jus caro valdžia į vaiką, atitraukia nuo savo tėvų, brolių ir seserų ir siunčia į kažin-kokius Maskolijos kraštus. Ji nežiuri, kad jums reikia palikti namie be jokios priežiūros senus tėvus, neklauso jų maldavimų ir ašarų, o ima ir tiek. Turtingesnieji išsiperka arba Amerikon išbėgioja, o patį beturčią turi eit tą baisų vargą vargti, per kelis metus but šuns vietoje, kęst badą, šaltį ir karštį, per dienų dienas klausyties biauariausių vyresniųjų lojojimų, nekartą ir jų kumsčias išmėgint. Ir tu nė per pusę lupų negali tam pasipriešint, kad ir matytum, kad tie tavo vyresnieji didžiausias neteisybes daro. Jie lieps tau eit šaudyt į visai nežinomus tau žmones, ir tu turi šaudyt; lieps paleist kulka į tavo brolio, tėvo ar motinos krutinę, ir tai turi daryt! Tik vieną daiktą jis tau lieps visuomet atsimyt: už tėvynę, carą ir pravoslaviją galvą guldyt.

Ir ištikrųjų daugybė šimtų ir nēt tukstančių mūsų brolių jau paguldė savo galvas Mandžurijoje, o ką už tai gavo? Tik da didesnius vargus, da sunkesnius mokesčius ir akcizus. Išleidom mėš ten savo sunus, ar brolius tvirtus, kaip ažuolus, o sulaukėm be kojų, be rankų arba taip visai be sveikatos; kiti jau visai nebesugrįš, nebmatsim jau jų daugiau...

Dabar jau pasibaigusi vaina su Japonija, bet užtai da didesnė vaina pakilo pas mus pačius. Ant galo pamatė vargo prispausti žmonės, iškur plaukia tie jų vargai ir pradėjo kilt prieš savo išnaudotojus. Sudrebėjo caro valdžia ir jau prispirta buvo šiek-tiek nusileist, bet tuoj atsipeikėjo ir da smarkiau griebė už darbo. Nekaltas žmonių kraujas ir ašaros upeliais pasipylė; kalėjimai greitu laiku gruste buvo prigrusti žmonių; visa Maskolijos valstybė pasijuto esanti policijos, šnipų, kazokų, dragunų ir visokių didesnių ir mažesnių caro budelių rankose; jie, kaip laukiniai žvėrys, duksta po visą kraštą, plėšia, drasko, degina gyvenimus, muša, šaudo ir karia žmones; jie nežiuri, kaltas ar nekaltas, vyras, moteriškė, vaikas ar baltas senelis... Tokiam darbui, jaunieji kareiviai, ir jus ima caro valdžia; ir jus ištikimieji jos tarnai rupjįs įkalbėti, kad negalima esą prisiegos lauzyt, kad reikią klausyt kiekvieno vyresnybės žodžio — už carą ir ponų kišenę galvą guldyt. Pakils kur didesnis sujudimas prieš caro valdžią, pradisės darbininkų streikas — tuoj jus ga-

*) Išplatinata Lietuvoje. Red.

bęš ten «buntaučikų» malšyt ir lieps šaudyt į beginklius žmones. Bet atsiminkit jūs tuomet, kad tie darbininkai ir sodiečiai, į kuriuos jums lieps šaudyt, tai tikri jūsų broliai; atsiminkit, kad jie taippat, kaip ir mėš, nebegali pakelt savo naštos, už tai ir kyla prieš savo prispaudėjus ir reikalauja: «žemės ir laisvės»! Caro valdžia ir «dumą» išvaikė, kuri reikalavo žmonėms žemės ir laisvės. Atsiminkit, ant galo, didžiausį Kristaus prisakymą: «mylėk artymą savo, kaip save!»

Kareivi, pereis keli metai ir tu vėl sugrįši namon ir busi tokiu-pat darbininku, kaip ir kiti tavo broliai; ir tu pats tuomet busi priverstas reikalaut sau žmoniškėsnyo gyvenimo, ir prieš tave, galbut, caro ir ponų valdžia pastatys ginkluotus kareivius... Atsimink tai visuomet, jaunas kareivi, ir prisiek širdyje savo, kad nuo tavo rankos nenukentės nė vienas nekaltas žmogus, nenukentės tas, kuris nori atsikratyt nuo caro valdžios ir ponų jungo! Prisiek, kad tu greičiau padėsi ant vietos tą, kuris tau lieps į savo brolius šaudyt! O jei tu, nieko nežiūrėdamas, o tiktai už savo kailį drebėdamas, eisi prieš žmones, tai žinok, kad paskui busi visų atstumtas ir paniekintas, nieks tau rankos nebe paduos.

Ir tarp pačių kareivių kas kartą vis daugiau ir daugiau susipratusių atsiranda — prisidėk ir tu prie jų, platink tarp mažiau susipratusių savo draugų-kareivių susipratimą, reikalauk kartu su kitais visuotino, lygaus, tiesaus ir slapto balsavimo įvedimo ir Įsteigiamojo Seimo sušaukimo; reikalauk taippat kareivių gyvenimo pagerinimo, geresnio vyresnybės apsiėjimo, tarnavimo laiko sutrumpinimo, tik nesiduok caro valdžiai visokiais manifestais ir prizadais suvadziot; visuomet atsimink, kad ir tokį vaiską ir bereikalingas vainas tiktai tuomet tegalima bus prašalint, kuomet visai bus sugriauta dabartinė caro ir ponų-piniguočių valdžia, o įvesta tikra žmonių valdžia. O kuomet ateis visuotino sukilimo laikas, žiurėk, kad tu ne prieš žmones eitum, o kartu su žmonėmis!

Prie darbo, draugai! Mėš dirb-ime išvien su jumis.

Szalin caro valdžią! Szalin budelius! Tegyvuoja žmonių valdžia! Tegyvuoja socializmas!

Lietuvos Socialdemokratų Partijos
CENTRO KOMITETAS.

DARBININKO KRONIKA.

¶ Philadelphia, Pa. — 10 lapkr. čionai atsibuvo teatras ir balius, kurį parėngė vietinė LSPA. knopa. Vaidino žinomą

farsą «Audra giedroje». Perstatimas – gerai nusidavė, nežiūrįt jį, kad žaidėjai arba aktorai tuli tiktai pirmą sykį buvo išžengę ant scenos. Matytis, kad visų veikėjų buvo pridėta prie prisiruošimo gerokai triuso. Publika gausiai apdovanojo žaidėjus plojimais delnų. – Žmonių buvo prisirinkusi pilna salė, nežiūrįt jį, kad kunigo Kaulakio parapijonių tyčia parengė kitą teatrą ir balių keletu dienų pirmiau, manydami tuomi ištuštįt lietuvių kišenes, kad nebegalėtų jie eit į teatrą ir balių pas socialistus; nežiūrįt jį, kad kun. Kaulakis susiriedzdamas, nedėlioį prieš tą iškeikė socialistus ir po mirtina nuodėmė uždraudė klausytojams eit į socialistų «bedievių» teatrą. Vienok išėjo visai atbulai: ir dievuoti ir velniuoti, visi pas socialistus susirinko, gražiai pasilinksmo ir tenkini išsiskirstė, be jokios mislios ir vaidų apie kun. Kaulakio kasnedėl vambrijamus dievus ir velnius... Pelno nuo teatro ir baliaus liko netoli 110.00, kas ne palyginamai daugiau už pelną bandžusių socialistams užkenkt parapijonų: mat, sako jie pelnę viso labo ar ne 9 dolerius!.. Ar šiaip, ar teip sakysim, visgi matosi, kad ir tamsesnėje žmonės maloniau remia užmanimus pačių savo brolių darbininkų, negu varomus «gešetus» Mt. Carmelio klištoriumi. Todėl, pirmyn filiadelpiečiai! Vieni žengkim, kiti remkim. Neįmes mums niekas į gerklę iškeptų balandžių, nė juos išperės Mt. Carmelio miunyskos. Męs patįs turim stengtis susivienyt ant socialistiškai-revoliucijoniškos dirvos ir griaut tas tamsybės sienas, kuriose ikišiolei tunojome. – Darbininkas.

¶ Passaic, N.J. – 27 spalnio vietinė šv. Jurgio draugystė parengė balių ir teatrą. Balijuje dalyvavo beveik visi LSP A. 45-tos kuopos draugai, taigi ir sumanėm pasinaudot iš to susirinkimo, padaryt revolucijos reikalams kolektą. Pradėjus vienam iš musiškių kalbėt, įnyko fanatikai keikt socialistus ir bandė pertraukt kalbą. Tas vienok tamsunėliams nepavyko. Svečiai pasiklausę, kaltėojui priplojo ir sumetė 4.83, kuriuos siunčiam «Kovos» rėdystėn ir skiriam LSDP. – J. Gilius.

¶ New Britain, Conn. – 4 lapkr. atsilankė mano stubon į svečius keletas lietuvių, kur tarp ko kito sumanėm sumest nors kiek aukų revolucijos reikalams. Nė vienas neatsisakė nuog tokio švento darbo ir tapo surinkta 2.80. Teipgi 11 lapkr. pas K. Danisevyčių, jo duktės krikštynose aš bandžiau pajudīt klausimą apie revolucijos sušėlimą ir vėl surinkom 2.70. Viso pasidaro 5.50, kuriuos pasiunčiam «Kovos» rėdystėn pagal au-

kavusių norą, paskiriam LSDP. – Net miela rašyt matant čionykščių lietuvių revolucijai prijaunimą. Žinoma, randasi da ir tokių, kurie noriau aukauja ant klėstorių, negu kovai už laisvę. Bet tokių skaičius vis eina mažyn. Jeigu tik mūsų darbininkai sukurs smarkiau kelt nesuįpratusius savo brolius, tai žmonės tuoj supras, kad mokyklos, knygynai ir vienijimais ant lauko kovos kliasy yra daug svarbesniu ir išganingesniu žmogui vargdieniui dalyku, negu įstaigos pritingusioms dirbt davatkėlėms. – Lai spėriaus susipranta vargdieniai-proletarai! Lai gyvuoja revolucija, ir lai įvyksta socialistizmas! – K. Senkus.

¶ Mahanoy City, Pa. – 12 lapkr. vakare, drg. Juozas Mickunas mus 46 LS PA. kuopelės sekretorius, – aplesdamas šį miestą – ant atsikirtuvių suikvietė draugus pasikalbėt paskutinį kartą, su kuriais visą laiką kartu dirbo ir darbavosi dėl visuomenės labo, – ne paisėdamas ant visų kliučių, kurias kiekvienas iš mūsų sutinkame ant tosios dirvos. Susirinkus visiems, draugas neseniai atvažiavęs iš Lietuvos, papasakojo apie sunkų padėjimą mūsų brolių kurie kovoja su ta netikusia, ištvirkusia caro valdžia. Toliaus paaiškino apie darbus įnodašimčių, ir dėlko jie dankstosi socialistų vardu. Draugai klausėsi su užsiganėdinimu laikydamiisi kuogeriausioje tvarkoj; pas kvi paaiškino apie varžytines, ką jos duoda kapitalistams, o ko iš jų sulaukia darbininkai. Ant pabaigos nurodė, kas yra didžiausi kovotojai prieš caro valdžią, ir meldė aukant ant revolucijos reikalų. Draugai vienbalsiai nutarė aukant. Drg. Mickunas pirmiausiai davė dorelį, visi – sekdami jo pavyzdį sumetė 6.60, kuriuos skirdami revolucijos reikalams, siunčiam «Kovos» redakcijai dėl perdavimo LSPA. (Vardai aukautojų kitoj vietoj. R.) Potam – draugas deklemauo eiles ir teip smagiai ir gražiai užbaigėm vakarą, kad kiekvienas su džiaugsmu grįžom namon jauzdamies jog ir męs prisidėjom prie tų kovotojų, žadėdami toliaus daugiaus aukant. – (Laurinaitis).

¶ Cleveland, O. – Lapkr. 10 d. atsi-buvo pas mus, kaip sakoma, lietuviškas vakaras, su vaidinimu komedijos «Lėkė kaip sakalas, nutupė kaip vabalas», parengtas 14 kuopos SLA. Po teatrui padainavo dainininkai 3 čios LSPA. kuo po keletą dainelių, k.a.: «Broliai, sukruskim», «Sveiki broliai», «Lietuva tėvynė mūsų». Dainos buvo pokelissyk atkartotos, nes publika delnų plojimais dainininkus šaukte iššaukė. Žmonių susirinko nelabai daug, bet mandagiai užsi laikė ir gėrėjosi susirinkimu. Aukų sušėlimui revolucijos, surinkom tą vakarą

7.34, kurias pasiunčiam «Kovos» rėdystėn ir prašom perduot LSDP. – Surengėjams to vakaro, užmanytojams aukaut ir aukautojams, vardan revolucijos ištariu ačiu. – A. Ukelis.

Paaiškinimas.

Praėjusiame „Kovos“ numery, prie žinutės iš Easton, Pa. buvo pridėta pasarga, kad surinktos per prakalbas aukos ir prisiuštos „Kovos“ redakcijon tapo sugražitos. Nurodyta ten buvo ir priežastis. Tečiaus, nežiūrįt jį, aukos vėl atsirado „Kovos“ redakcijoje ir šiom kartu su visais vardais, aukų skyruije, pagarsinama.

Krasos dėžutė.

Drg. Bagočiui. – Klausiate: „ar rėdystėj su kasierium dalykai gerai stovi?“ Žinoma, kad teip: męs patalpinam viska, ką kasierius priduo. Kitokių gerumų ar blogumų nėra. – Pasknį vėl sakot: „navatni atskaita ir tekniška dalis jau balsai pašoko prakėj“. Atskaita tokia pat, kaip ir vis. Tik 45 N „K.“ tilpo atskaita vienos redakcijos, nes kasieriaus nebuvo priduo. Tekniška dalis nepašoko nė ant trupučio: jiki šiolai kas savaltė svyruoja ant to paties balanso; tai parodo redakcijos žurnalas ir bilos. Tas kas Tamištą nustebino, yra tai už dvi savaiti sykiu užmokėta zecerui.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Įplaukimai:

Menesiniu: St Clair, Pa. 2.00.* Torrington, Ct. 1.40; So Bethlehem, Pa. 3.20; Prensmerata: M. Slekis, Bayone, N.J. 2.00; A.K. Easthampton, Mass. 2.00. Apgarsinimai 12.50. Viso 23.10. Buvo 70.11. Viso 93.21.

ATTITAIŠA. 44 N „Kovos“ įsiskverbe atskaitose klaida – Chicago 4-tos k. juokejimai tapo antsyk pagarsinta: 8.40 mesinui ir 4.50 „K.“-s Fondan – t.y. 12.90, kurie dabar išsibraukia, nes 9.00 tų pagarsinta 42 N „K.“, o 3.90 iš tu pinigų O.Sekretorius išsiskaitė sau kaštų. Todėl, vietoje „12.90“ nuo 4-tos k. pagarsintų 44 N „K.“; reikia skaityt „3.90“, kurią sumą čia pataisome.

Išsiima 9.00 iš 93.21. Lieka 84.21

Išleidimai:

Redakcijos reikalai 1.96; Tekniška „K.“ dalis 10.40; Spaustuvės reikalai 85c.* O.Sekretoriui kaštų 3.90. Alga redaktoriui už spalinį 50.00. Viso 67.11

Inejo	67.11
Išejo	84.21
Lieka	17.16

„Kovos“ Fondan:

Nuo Pittsburgo konferencijos	4.00
Wilmerding, Pa. nuo vestuviu J.Rudzensko	7.25
Buvo 288.73	Viso labo 299.98

LSPA. Centro Išdininkas

T. Andziulaitienė.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

New Britain, Ct. pas Senkų: J. Endziulis, J. Senkus, J. Juknelis, A. Žitkus, J. Bračiulis, M. Kreivenas, J. Ambrozavčius, M. Pitkauckiūtė, M. Kernevyčiūtė – po 25c; V. Endziulis, O. Endziulienė, J. Senkuvienė po 15c; K. Senkus 10c. Krikštynose pas K. Danisevyčių: F. Simanaitis 50c; M. Josinskiūtė, B. Josinskiūtė, K. Kukanski, V. Pasiauris, V. Sabaliaucas – po 25c; J. Gudaukas 15c; K. Senkus, J. Senkuvienė, A. Gudaukienė, A. Graudekienė, O. Danisevyčienė, J. Bračiulis, J. Danisevyčius po 10c; J. ir O. Maziliaukai po 5c. Viso 3.50

Naugatuck-Union City, Ct. nuo prakalbų „Šv. Jurgio d-ės“: J. Zemaitis, A. Kundrota, J. Baltusis, J. Bekeraitis, B. Kamaitis, J. Mikalčius – po 50c; F. Serevyčius, F. Švirins, J. Girdaukas, J. Dielininkaitis, A. Masutas, M. Ferencas, K. Krakauskas, J. Žitrienė, J. Stačokas, J. Norkevychius, B. Žitrys, A. Žilinskas, J. Čeplevychius, V. Švareckis, J. Virbickas, V. Karbaucas, J. Antanaitis, M. Bekerienė, M. Liaugintė, A. Mileris, Perkūnas, J. Eidiukaitis, J. Ratkevychius, D. Elmaitis – po 25c; Smulkevič 2.32

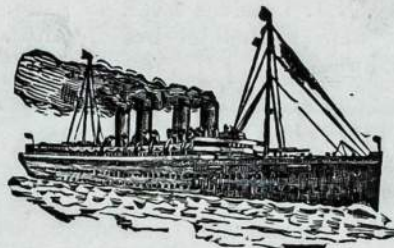
Viso 11.82

Cleveland, O. nuo teatro per kuopą SLA. (išimant 10c. persiuntimui) 7.24

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikieta

Parduodame geležinkelių tikietaus į visus miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

DOVANAI DAKTARIŠKA KNYGA!

Bus prisiusta, tam kuris tik atsius keleta stampu, už prisiuntymą ir savo adresą. Tą knygą „Vadovas i Sveikatą“ parašyta Daktaro Profesoriaus E. C. Collins. Si knygą yra 128 puslapiu ir su koleravotais paveikslais, perstatant paslaptis žmogaus organu, taipat nuo apsiereiškimo iki užgimimo kudiki, motinos viduriuose su vienuolika peraimainu, paveikslai. Ji yra naudinga sveikam ir ligoniui, sveikus prasergeti nuo ligu sergančius pamokina kaip ir kur išsigydit. Tai veikalas, kurio ne joks kits lietuviškas daktaras, neistenge atlikt, kuri tas Profesorius ir Institutas Daktaro Collins nuveike.

Taipat Dr. Collins Medical Institute apart Profesoriaus yra daktarai Specialistai, kurie kaip vyru taip moteru visokias ligas su geriause pasekme išgydo, už tai kad po ištyrimo, vaistai tampa kožnam ir pagal ligą speciališkai pritaikiti, kuriuos vartojant ap-turi prigulinčia sveikata.

Jei Tave vargina iš žemiaus paminetu ligu, tai asabiškai ar vis tiek aprašant liga per laišką atsišauk busi išgydintas nuo :

plaučių nesveikomu, dusulio, trumpo kvėpavimo, kosulio, kepenų, inkstu (kidneys), dispepsijos, viduriu ligos nedirbimo, užkietėjimo bei per daug liuosu viduriu, kraujo nečystumo, odos ligas, galvos skaudėjimo, diegliu bei reumatizmo, geltliges, niežėjimo, lytišką nusilpneimą per jaunistes ir kitas klaidas, blogus sapnus ir per miega seklos nubėgima, kaip ir nuo savizagystes paeinančiu sukliurimu sveikatos, taipat lytiškas užsikrečiamas slaptas ligas, nerviškumo, abelno nusilpneįmo, kataro, pusles ligas, galvos skaudėjimo ir spieįimo, tankaus slapinimosi, sunkuma kojose, pasigadinimą, nutirpimus koju bei ranku. Taipat ir moteriškas visokias ligas, ne tik baltases ir skausmingas nereguliariskas antdrapanes, bet ir kitas kurios ant nelaimes žmonių atsiranda, pasekmingai lekasi pergaletos ir visokios rodos per laiskus suteikiamos. Vaistus išsiunčia per Expressą i visas dalis Suvienytu Valstiju Amerikos, taipat, Mexica, Canada ir visas šalis pasaules.

Rašant adresuok:

Dr. E. C. Collins Medical Institute,
140 West 34th Street, New York City.

OFISAS ADARAS: kožną dieną nuo 10 iki 5 po piet, pasilsio dienoms nuo 10 iki 1 val

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

NAUJAUSIOS PAVASARIO MADOS.

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj.

Prosinam ir taisom vienus metus UŽ DYKA!

L.Freedman & Son.

VIENA PREKE

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

Kampas South ir 4-tos.

Pirmos kliasos lietuviu salionas N.Czeledinas

Skaniausios degtines, geriausi vynai, kvėpianti cigari, šviežias alus, pultebeliai, užkandžiai.
Pirmiausi lietuvių užeiga.

921 So. 2nd st. Philad., Pa.
Bell phone, Lombard 48-12. A.

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

VIENATINIS LIETUVIŠKAS SALIUNAS JULIUS CALMIN

Visoki skanus švieži gerimai: alus, degtinė, vynas, likerai; puikūs cigarai.

Mechanic st., Camden, N.J.
Bell Phone, 868-x E. Phone, 1033-A.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susiszneka lietuviszkai. Pigijs prekės.

Ant 17 Akmenu
Railroad Laikrodellis

Patentuotas reguliatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, 18 K auksuotas, dvigubi „Hunting“ lukštai, gražiai iškvietkuotas. Tikrai gerai rodo. Yra visur vartojamas geležinkelio tarnų, kaip geriausiai laikantis; gvarantuotas ant 25 m.

Ši laikrodėlį pasiūsiame C.D.O. ant kiekvieno adreso, su pavėlijimu išegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašoma, užsimokėk expresu \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasiimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie laikrodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lencitgėlį su kompasu dykal.

EXCELSIOR WATCH CO.,
902 Central Bank Bg, Chicago.

Lietuviszku knygu.

Spaudintų bile kokioj Amerikos ar Prūsų spaustuvėj, arba norėdami užsirašyt bile kokį lietuvišką laikrastį, kreipkitės pas savo draugą mokslaeivį, o aš pristatysiu. Prekės pagal išleidėjų katalogą. Perkant už \$ 4.00 ant sykio, duodu už 50c knygų dykal; užsirašant bile kokį laikrastį, už 25c. Užsidedant knygyną, rašykit pas mane dėl speciališku prekų, imant viršaus už 25.00 sykiu. Ką tik apturėjau iš Europos siuntinį lietuviškų Biblijų, gražiuos, drūtuos apdaruos; pilna, 1136 psl., spauda 1887, negirdėta prekė 2.00, perkupčiams 35 pr. imant ant syk 15 egz., 40 proc. imant 25 egz.

Fortunatas J. Bagocius.

Box 1399 Pittsburg, Pa.